
[2023-52-RE](#)

Causa 2023-52-RE

(Torres Culla c/ Govern d'Andorra)

Número de registre 339-2023. Recurs d'empara

Aute del 7 de setembre del 2023

BOPA núm. 111, del 20 de setembre del 2023

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 13 de juliol del 2023, per la representació processal del Sr. Jorge Torres Culla, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 21 de juny del 2023, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, així com del dret a la intimitat, reconegut a l'article 14 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets de l'article 10 de la Constitució esmentats, que anul·li la resolució impugnada, que es restableixi al recurrent en la integritat del seu dret, amb la declaració de la nul·litat de les actuacions judicials i administratives i amb la retroacció de les mateixes al moment de la vulneració esmentada;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 14, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El Sr. Jorge Torres Culla va interposar una demanda contra la resolució del ministre de Finances del 7 de febrer del 2023 que desestimava el seu recurs d'oposició presentat contra la petició d'intercanvi d'informació en matèria fiscal emanant de l'autoritat competent espanyola, mitjançant la qual es demanava diversa informació sobre ell en el marc d'un procediment d'investigació fiscal que s'estava duent a terme a Espanya.

1.2. El 9 de març del 2023, la Secció de Contenciós-Administratiu 2 de la Batllia va dictar una sentència en què acordava desestimar aquesta demanda i declarar que la resolució del ministre de Finances era ajustada a dret i als fins que legitimen l'activitat administrativa.

1.3. La representació processal del Sr. Jorge Torres Culla va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 21 de juny del 2023, la Sala Administrativa del Tribunal Superior va dictar una sentència mitjançant la qual desestimava aquest recurs i confirmava la decisió de la primera instància en els seus propis termes. Aquesta sentència va ser notificada a la representació processal del recurrent, l'endemà mateix, és a dir, el 22 de juny del 2023.

1.4. El 13 de juliol del 2023, la representació processal del Sr. Jorge Torres Culla va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 21 de juny del 2023, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, així com del dret a la intimitat, reconegut a l'article 14 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- El recurrent considera que s'ha vulnerat el seu dret a accedir a l'expedient administratiu sancionador de la Hisenda espanyola, que té com a corol·lari aquesta demanda d'informació. Així, pel fet de donar curs a aquesta demanda s'han infringit també els requisits de l'article 5.1 g) i h) de la Llei 10/2017, del 25 de maig, d'intercanvi d'informació mitjançant sol·licitud prèvia i d'intercanvi d'informació espontani en matèria fiscal.

Considera que si bé s'ha vulnerat el dret a la seva intimitat, evidentment no a Andorra, sinó a Espanya (d'una conversa amb l'instructor de l'expedient hauria transcendit que hauria estat sotmès a un procés de localització a través d'una triangulació telefònica), i, per tant, no pot demanar el pronunciament d'aquesta vulneració en aquest recurs d'empara, tanmateix, sí que ha de denunciar la vulneració del dret a un procediment degut, propi de l'article 10 de la Constitució.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets de l'article 10 de la Constitució esmentats, que anul·li la resolució impugnada, que se'l restableixi en la integritat del seu dret, amb la declaració de la nul·litat de les actuacions judicials i administratives i amb la retroacció de les mateixes al moment de la vulneració esmentada.

2.2. Argumentació de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia

- En primer terme, la Sala Administrativa considera que les dades que sol·licita l'Estat espanyol poden ser rellevants als efectes del procediment d'inspecció que segueix l'autoritat espanyola i no son contràries als principis d'imposició generalment admesos, ni a les disposicions del Conveni per evitar la doble imposició i prevenir l'evasió fiscal.

- En segon terme, assenyala que la sol·licitud d'intercanvi d'informació fiscal està degudament justificada -article 5 de la Llei 10/2017- i s'ajusta a les finalitats de l'article 24 del Conveni per evitar la

doble imposició i prevenir l'evasió fiscal, sense perjudici que l'interessat pugui fer valer els seus mecanismes de defensa en relació amb la seva residència efectiva en el procediment d'inspecció espanyol.

- Per aquests motius desestima el recurs d'apel·lació i confirma la decisió de la primera instància en els seus propis termes.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem; l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd i no vulnerin cap dels drets protegits per l'article 10 de la Constitució.

3.2. L'admissió d'un recurs d'empara exigeix complir amb uns pressupòsits d'acreditació de la legitimació (articles 36 i 87 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional), amb uns pressupòsits formals (articles 36 i 88 de la mateixa Llei) i amb uns altres pressupòsits objectius, alhora que el recurs ha d'estar dotat del necessari contingut constitucional.

El termini per interposar el recurs d'empara es regula, actualment, en l'article 88 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, segons la redacció atorgada per la disposició final quarta de la Llei 24/2018, del 18 d'octubre, del Codi de procediment civil i de la Llei 22/2021, del 17 de setembre, del text consolidat del Codi de procediment civil:

"1. El recurs d'empara s'interposa mitjançant un escrit, dins els tretze dies hàbils següents al dia en què s'hagi notificat la resolució impugnada, d'acord amb les condicions generals que estableix l'article 36 d'aquesta Llei, en què s'ha de sol·licitar l'anul·lació d'aquesta resolució i, si escau, la suspensió dels seus efectes, i s'ha de reiterar eventualment la pretensió relativa a la protecció jurisdiccional del dret la lesió del qual s'addueix, en els mateixos termes en què s'hagi fet davant la jurisdicció ordinària". (El subratllat és nostre).

3.3. Tal com consta en l'escrit d'interposició del recurs d'empara, aquest es va enregistrar el 13 de juliol del 2023, mentre que la sentència de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia del 21 de juny del 2023 va ser notificada el 22 de juny del 2023.

Per tant és clar que el recurs d'empara va ser interposat quan havien transcorregut més de tretze dies, en concret, el termini s'havia escolat l'11 de juliol del 2023, per consegüent, dos dies abans de la presentació de l'escrit.

3.4. La doctrina d'aquest Tribunal ha examinat en diverses ocasions els recursos d'empara interposats fora de termini. Així, en la sentència del 17 de juny del 2019, recaiguda en la causa 2019-13-RE, el Tribunal va declarar que "3.6. *Es pot considerar una certa flexibilitat en l'examen de les normes processals relatives als terminis en circumstàncies excepcionals: ja sigui quan els fets de la causa exposen prima facie unes al·legacions de greus vulneracions dels drets (veg. la sentència del Tribunal Europeu dels Drets Humans del 29 de maig del 2012, causa UTE SAUR VALLNET c/ Andorra), ja sigui quan el retard en l'enregistrament sigui mínim i amb un motiu de força major, o que*

les circumstàncies factuais així ho propiciïn (veg. l'auto del 7 de maig del 2018, recaigut en la causa 2018-2-RE)".

I en l'auto de l'11 de juliol del 2019, dictat en la causa 2019-42-RE, s'argumenta a bastament que:

"3.4. Des d'una perspectiva estrictament formalista, procediria la no admissió, automàtica i sense ulterior consideració, del recurs. No obstant això, sobre la base de principis que es poden trobar a la mateixa Llei qualificada del Tribunal Constitucional, a la jurisprudència d'aquest Tribunal i a la del Tribunal Europeu dels Drets Humans, resulta oportú sotmetre a la deguda ponderació la preclusivitat del termini d'interposició del recurs. D'una banda, l'article 42 de la Llei qualificada esmentada, després d'establir que "Els terminis determinats a la present Llei per a l'exercici de les diverses actuacions processals són d'obligat compliment per a les parts i per al Tribunal Constitucional", permet en determinats supòsits una atenuació d'aquesta obligació. En aquesta línia l'auto del 17 de juny del 2019, recaigut en la causa 2019-40-RE, va admetre que "es pot considerar una certa flexibilitat en l'examen de les normes processals relatives als terminis en circumstàncies excepcionals" i va esmentar com a precedents la sentència del Tribunal Europeu dels Drets Humans del 29 de maig del 2012 (causa UTE SAUR-VALLNET c/ Andorra) i l'auto d'aquest Tribunal del 7 de maig del 2018, recaigut en la causa 2018-2-RE.

3.5. En el cas que ens ocupa, no es troben motius rellevants per a l'atenuació del rigor en el respecte del termini. En primer lloc, perquè, en el supòsit de la sentència del Tribunal Europeu dels Drets Humans, la qüestió efectivament es planteja en els termes de determinar el dies a quo per a la interposició d'un recurs; però es tracta del termini per al recurs de nul·litat davant la jurisdicció ordinària i no del mateix recurs d'empara. Els dos autos esmentats d'aquest Tribunal, en canvi, es projecten directament sobre el termini del recurs d'empara, però, el primer, després d'aplicar el criteri de flexibilitat en el termini, acaba no admetent el recurs d'empara a tràmit per altres raons; i, el segon, entén que, en aquell cas, no procedia deixar de considerar que el termini havia ja vençut i no podia ser temperat.

3.6. Aquest Tribunal entén que no concorre cap circumstància que determini la procedència de considerar que el recurs d'empara ha estat interposat dins de termini. La vulneració dels drets fonamentals al·legada, sempre important per a qui, al seu criteri, la pateix, no pot ser qualificada de naturalesa greu. Encara que en el còmput del termini entre la notificació de la sentència i la presentació i enregistrament del recurs d'empara, el retard sigui mínim –un sol dia- no hi ha raons poderoses que el justifiquin. Tant el dies a quo com el dies ad quem, estaven i estan clarament definits sense ombra de dubte. No s'ha al·legat la concurrència de cas fortuït o de força major, ni s'observen circumstàncies que propiciïn que el precepte legal que fixa el termini per a la interposició del recurs sigui desatès pel Tribunal".

3.5. De conformitat amb la doctrina exposada, s'extreu, en primer terme, que el recurs s'ha interposat no un sol dia fora de termini, sinó quan ja havien passat dos dies del termini.

En segon terme, no s'ha al·legat l'existència de cap causa de cas fortuït o de força major que pugui justificar la presentació extemporània del recurs d'empara i, per tant, que s'hagi d'entendre dins de termini.

I, en darrer terme, la vulneració del dret fonamental -el dret a un procés degut de l'article 10 de la Constitució- no pot ser considerada de naturalesa greu.

3.6. La regulació legal i la doctrina jurisprudencial entén que les formalitats i els terminis per formular

un recurs cerquen com a finalitat assegurar la bona administració de la justícia i el respecte, en particular, del principi de seguretat jurídica (paràgraf 36 de la sentència del Tribunal Europeu dels Drets Humans del 29 de maig del 2012, causa UTE SAUR-VALLNET c/ Principat d'Andorra). Per consegüent, en aquest cas no s'aprecien motius rellevants per poder flexibilitzar el termini de presentació del recurs d'empara, així doncs, aquest s'ha d'entendre presentat fora de termini i, consegüentment, ha de ser inadmès a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2023-52-RE interposat per la representació processal del Sr. Jorge Torres Culla contra la sentència del 21 de juny del 2023, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.
2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 7 de setembre del 2023.

Jean-Yves Caillet
President

Joan Manel Abril Campoy
Vicepresident

Dominique Rousseau
Magistrat

Josep-D. Guàrdia Canela
Magistrat